

Slávni konvertiti – G.K. Chesterton

Štefan Senčík SJ

21. októbra 2019 ✚ *Spoločnosť* ✚ *Konvertiti*

G.K. Chesterton bol jeden z najtypickejších anglických spisovateľov, oduševnený apologeta a šikovný ilustrátor.

Narodil sa roku 1874 v Londýne. Pochádzal z protestantskej rodiny, ktorá bola dosť zámožná a v politike a v náboženstve "liberálna". O jeho otcovi Eduardovi sa hovorilo, že pozná anglickú literatúru od A do Z a že vo svojich tisíciach podujatiach vždy mal úspechy. Gilbert zdedil po otcovi lásku k literatúre a živý záujem o písanie. Už ako študent bol predsedom debatačného krúžku a redaktorom časopisu *Debater*.

V Chestertonovom živote badať tri obdobia. V prvom období, pred rokom 1900, sa mladý Chesterton vyžíval vo svojom idealizme a v boji proti pesimizmu, ktorý bol charakteristickou črtou dekadentného predminulého storočia. Všetko, čo napísal v tejto dobe, prezrádzalo jeho nevyrovnanosť a vnútorný nepokoj, ktorý ho zožieral a nutkal, aby hľadal pravdu.

Roku 1901 sa oženil s Františkou Bloggovou a usadil sa na povestnej londýnskej *Fleet Street*. Tu sa za krátky čas stal priam legendárnou postavou. Za dlhé roky prispieval kritickými článkami do *Daily News* a do *Illustrated London News*. Myšlienky, ktoré vyjadril vo svojich dvoch knihách *Bludári* a *Ortodoxia*, viedli ho ku konverzii na katolicizmus. Jeden z hlavných dôvodov, prečo sa Chesterton stal katolíkom, bolo jeho silné presvedčenie, že jedine katolícka Cirkev môže zachrániť pred ponižujúcim otroctvom, stať sa totiž dieťaťom svojej doby. Katolícka Cirkev má najbohatšiu životnú múdrosť. „Každý katolík pri porovnaní s ostatnými kresťanmi má skúsenosť deviatich storočí. A každý človek, len čo sa stane katolíkom, razom sa stáva dvetisíc rokov starý... Katolícka cirkev už dávno dokázala, že nie je dieťaťom svojej doby. Ona je dieťaťom svojho Tvorcu a má práve toľko života v sebe v tejto dobe, ako ho mala v prvých dobách a dokonca i jej nepriatelia sa v duchu vzdali nádeje, že ju uvidia umrieť.“

Roku 1922 vo veku 48 rokov Chesterton bol prijatý do katolíckej Cirkvi po dlhom hľadaní pravdy. Po svojej konverzii ešte horlivejšie písal ako predtým. Vydáva svoj vlastný týždenník *G.K.'s weekly*, v ktorom uverejnil vyše tritisíc článkov a veršov. Neskôršie mával pravidelné týždenné prednášky v britskom rozhlase. Roku 1936, krátko pred jeho smrťou, mu pápež Pius XI. dal vyznamenanie *Obranca katolíckej viery*. Francúzsky filozof Etienne Gilson ho právom nazval „jedným z najhlbších mysliteľov, akí kedy žili“. Jeho myšlienky ovplyvnili mnohých vynikajúcich spisovateľov, najmä C.S. Lewisa, Rolanda Knoxa a iných.

Z početných Chestertonových diel treba spomenúť aspoň: *Orthodoxia* (1908), *Sv. František z Assisi* (1923), *Večný človek* (1925), *Katolícka Cirkev a konverzia* (1926), *Sv. Tomáš Akvinský* (1933), *Povedky Otca Browna* (1929), *Vzkriesenie Ríma* (1930), *Autobiografia* (1936). Spolok sv. Vojtecha v Trnave vydal slovenský preklad dvoch diel: *Bludári* (1944) a *Vybrané eseje* (1945). (Údaj je z 40. rokov

20. storočia; na Slovensku odvtedy vyšli aj ďalšie knihy: Ortodoxia, Sv. František z Assisi, Poviedky Otca Browna, Ohromné maličkosti; pozn. red.)

Zdroj: flickr.com

Chesterton bol skutočným rytierom katolicizmu a hlásateľom kresťanského optimizmu. Mal smelého a nezávislého ducha. Nikdy sa nesklonil pred mocnými tohto sveta. V esejách, románoch a iných dielach mu išlo vždy len o pravdu. Nikoho úplne neodsúdil. V historických postavách, ktoré kritizoval, vedel zachytiť aj jasné stránky a uznať dobro, ktoré urobili. Svojim krajanom často pripomínal, aby neزالamovali rukami nad maličkosťami, lebo každá nepríjemnosť je len jedna stránka veci a tá stránka sa vždy dá vyvážiť inou, dobrou. Tieto a podobné pravdy vysvetľoval v esejoch, ktorým dával komické názvy, ako *Keď ležíme v posteli*, *Čo som našiel vo vačku*, *O výhode, keď stojíme na jednej nohe*, *Keď človek uteká za svojim klobúkom*, *O pažravosti zeme a podobne*.

Niektoré Chestertonove postrehy sú veľmi duchaplné a pravdivé. O nepriateľoch kresťanskej viery napríklad píše: „Použijú hocikakú zbraň, i meč, ktorým si odtnú vlastné prsty, i oheň, ktorý zničí ich vlastný dom. Tí, čo začnú bojovať proti Cirkvi v prospech slobody a ľudstva, skončia s tým, že odhodia slobodu i ľudstvo, len aby mohli biť do Cirkvi. To nie je zveličovanie. Mohol by som napísať celú knihu plnú príkladov o tom... Poznám ľudí, čo protestovali proti náboženskej výchove argumentami ničiacimi každú výchovu vraviac, že detský duch musí rásť v úplnej voľnosti a že starý by nemali vychovávať mladých ... Podpálili svoju vlastnú úrodu, aby mohli podpáliť Cirkev. Odhodili svoje vlastné nástroje, aby aj ju mohli odhodiť. Každá palica bola dobrá, aby ju bili, i keby to mala byť tá posledná palica z ich rozbitého nábytku. Neobdivujeme a sotva ospravedľňujeme fanatika, ktorý potápa tento svet z lásky k budúcemu. Ale čo máme povedať o fanatikoch, ktorí potápajú tento svet z nenávisti k druhému, budúcemu svetu?.. Titáni si nedobili Nebo, ale spustošili svet.“

Vo svojej knihe *The Everlasting Man* Chesterton prirovnáva kresťanskú vieru ku kľúču, ktorý nám otvára dvere do celkom nového, neznámeho sveta, o ktorom by sme nemali ani len poňatia, keby sme ostali stáť vonku.

Šťastní ľudia, ktorí nosia vo vrecku zlatý kľúč – kresťanskú vieru!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/slavni-konvertiti-g-k-chesterton/>